

**Перелік орієнтовних питань
до Об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту
для студентів спеціальності 222 Медицина
(ступінь вищої освіти *магістр*)**

**Внутрішні хвороби
(гастроентерологія, ендокринологія та професійні хвороби)**

Гастроентерологія

1. Організація роботи лікаря-гастроентеролога. Система підготовки та безперервного навчання фахівців в сучасних умовах.
2. Доказова медицина. Протоколи та клінічні настанови в практичній роботі.
3. Методи статистичної обробки результатів медико-біологічних досліджень. Робота з наукометричними базами.
4. Основи здорового харчування та боротьба з ожирінням. Оцінка стану здоров'я індивідууму.
5. Методи обстеження хворих з патологією органів травлення.
6. Функціональні хвороби стравоходу та первинні езофагеальні дискінезії. Еозинофільний стравохід.
7. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба.
8. Інгібітори протонної помпи та їх місце в лікуванні кислотозалежних та кислотонезалежних захворювань травного тракту.
9. Функціональні розлади рухової/секреторної функції шлунка
10. Особливості роботи при веденні хворих з соматоформними вегетативними дисфункціями.
11. Хронічні гастрити.
12. Глобальна проблема гелікобактерної інфекції.
13. Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки.
14. Кровотечі з травного тракту.
15. Хвороби оперованого шлунка.
16. Особливості ведення хворих з патологією шлунка у осіб старших вікових груп, вагітних.
17. Органічні та функціональні розлади біліарного тракту.
18. Дифузні ураження печінки внаслідок різних етіологічних факторів.
19. Клініко-лабораторні прояви синдромів холестазу, цитолізу, печінково-клітинної недостатності, імунного запалення.
20. Сполучення захворювань органів травлення з патологією серцево-судинної, дихальної, сечовидільної систем.
21. Цирози печінки та синдром печінкової енцефалопатії.
22. Портальна гіпертензія.
23. Хронічні панкреатити та інші захворювання підшлункової залози.
24. Синдром подразненої кишки та інші функціональні розлади кишечника.
25. Синдроми гострої та хронічної діареї.

26. Глютенова ентеропатія.
27. Запальні захворювання товстої та тонкої кишки.
28. Ішемічний коліт, дивертикульоз кишечника та спайкова хвороба
29. Гастроентерологічна патологія та проблеми ротової порожнини, ЛОР-органів.

Ендокринологія

30. Цукровий діабет I типу. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Цукровий діабет II типу. Патогенез. Фактори ризику. Клініка. Цукровий діабет у коморбідності з клімактеричним синдромом: особливості перебігу та тактики лікування.
31. Лікування цукрового діабету I типу. Дієтотерапія. Інсулінотерапія. Методи розрахунку дози інсуліну при вперше виявленому цукровому діабеті.
32. Особливості дієтотерапії при цукровому діабеті другого типу.
33. Цукорпонижуючі препарати. Похідні сульфанілсечовини. Механізм дії. Побічні дії. Показання та протипоказання до призначення.
34. Інсулінотерапія при цукровому діабеті. Методи ефективності лікування.
35. Діабетичні мікро- та макроангіопатії. Класифікація. Клініка. Принципи лікування.
36. Діабетичний кетоацидоз. Діабетична кетоацидотична кома. Клініка. Діагностика. Лікування.
37. Гіпоглікемічна кома. Етіологія. Патологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
38. Хронічне передозування інсуліну та цукорпонижуючих препаратів. Синдром Сомоджі. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
39. Дифузний токсичний зоб. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика.
40. Лікування дифузного токсичного зобу. Клінічна фармакологія антиtireoїдних препаратів. Тактика призначення.
41. Гіпотиреоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.
42. Аутоімунний tireoїдит. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
43. Підгострий tireoїдит. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
44. Дифузний нетоксичний зоб. Ендемічний зоб. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Професійні хвороби

45. Історія розвитку професійної патології у світі та в Україні.
46. Організація профпатологічної допомоги в Україні. Нормативно-правове забезпечення діяльності профпатологічної служби.
47. Класифікація професійних захворювань. Вивчення професійного анамнезу та умов праці. Клінічні методи діагностики професійних захворювань. Лабораторні, біохімічні, функціональні та морфологічні методи обстеження профпатологічних хворих.
48. Професійні інтоксикації. Інтоксикація органічними розчинниками, хронічна інтоксикація бензолом. Інтоксикації гіпоксичними отрутами. Інтоксикації

- токсичними металами (ртуттю, свинцем, марганцем). Інтоксикація пестицидами та отрутохімікатами.
- 49.Професійна патологія обумовлена дією виробничого шуму. Сенсоневральна приглухуватість. Шумова хвороба.
 - 50.Професійні захворювання обумовлені впливом інфразвуку, ультразвуку.
 51. Професійні захворювання обумовлені впливом вібрації. Вібраційна хвороба.
 52. Професійні захворювання, обумовлені впливом оптичного, ультрафіолетового, інфрачервоного, лазерного випромінювань.
 53. Професійні захворювання, обумовлені впливом електромагнітного випромінювання.
 - 54.Професійні захворювання, обумовлені впливом іонізуючого випромінювання. Променева хвороба. Форми гострої променевої хвороби.
 - 55..Професійні захворювання обумовлені впливом метеорологічних факторів.
 - 56.Декомпресійна хвороба.
 - 57.Професійні захворювання обумовлені фізичним перенавантаженням окремих органів і систем.
 - 58.Професійні захворювання обумовлені важкістю праці. Професійні захворювання опорно-рухової та периферичної нервової системи.
 - 59.Професійні захворювання обумовлені напруженістю праці. Професійні розлади психіки та поведінки.
 - 60.Професійні захворювання органів дихання. Методи діагностики захворювань дихальної системи. Значення функціональних методів дослідження органів дихання у діагностиці професійної патології.
 - 61.Професійні захворювання ЛОР-органів.
 - 62.Професійні захворювання органів дихання від дії промислового пилю та аерозолів. Гострий токсичний бронхіт. Хронічних бронхітах, ХОЗЛ.
 - 63.Пневмоконіози. Рентгенологічна класифікація пневмоконіозів. Азбестоз.
 - 64.Професійні інтоксикації з переважним ураженням органів дихання. Токсичний набряк легень.
 - 65.Професійні захворювання нервової системи. Методи діагностики професійних захворювань нервової системи Професійні інтоксикації з переважним ураженням нервової системи.
 - 66.Професійні захворювання шкіри (професійні дерматози).
 - 67.Професійні інфекційні захворювання. Коніотуберкульоз та професійний туберкульоз.
 - 68.Професійні алергічні захворювання. Бронхіальна астма.
 - 69.Професійний рак. Мезотеліома плеври.
 - 70.Професійні захворювання кровотворних органів. Професійні інтоксикації з переважним ураженням органів кровотворення та крові. Лейкози та лімфоми.
 - 71.Професійні захворювання органів травлення. Професійні інтоксикації з переважним ураженням гепатобіліарної системи.
 - 72.Професійні захворювання нирок і сечовивідних шляхів. Професійні інтоксикації з переважним ураженням нирок і сечовивідних шляхів.
 - 73.Професійні захворювання органа зору.
 - 74.Порушення репродуктивної функції при роботі в шкідливих умовах

Практичні навички

1. Робота з хворим:
 - збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя;
 - збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вродованість) та оцінювати зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочної залоз), обстежувати стан кістково-м'язової системи, суглобів;
 - обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легень);
 - обстежувати стан системи органів кровообігу (огляд і пальпація ділянки серця та судин, перкусія меж серця і аускультация серця та судин);
 - обстежувати стан органів травлення (огляд, перкусія, поверхнева і глибока пальпація);
 - обстежувати стан сечовидільної системи (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).
2. Виділити провідний клінічний симптом або синдром (Список 1)
3. Поставити вірогідний (попередній) або синдромний діагноз захворювання (Список 2).
4. Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).
5. Скласти план обстеження і обґрунтувати застосування кожного неінвазивного та інвазивного методу діагностики, що застосовують у клініці внутрішньої медицини.
6. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4).
7. Здійснювати диференціальну діагностику при основних симптомах і синдромах (Список 1).
8. Поставити клінічний діагноз (Список 2).
9. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (Список 2).
10. Визначити необхідний режим та дієту хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).
11. Визначити тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
12. Вести медичну документацію.

Внутрішні хвороби
(кардіологія, ревматологія та нефрологія)

Кардіологія.

1. Гостра ревматична лихоманка: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диспансеризація, первинна профілактика.
2. Гостра ревматична лихоманка: етіологія, патогенез, клініко-лабораторні критерії ступенів активності, диспансеризація, біцилінопрофілактика.
3. Гостра ревматична лихоманка: етіологія, патогенез, клініко-лабораторні критерії ступенів активності, особливості лікування хворих в стаціонарних і поліклінічних умовах. Клінічна фармакологія нестероїдних протизапальних засобів і глюкокортикоїдів.
4. Аортальна вада з перевагою стенозу: гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика з мітральною недостатністю, покази до оперативного лікування.
5. Аортальна вада з перевагою недостатності: гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика, покази до оперативного лікування.
6. Недостатність мітрального клапану: гемодинаміка, клініка, діагностика, стадії, диференційний діагноз органічних та функціональних систолічних шумів, диференційний діагноз з пролапсом мітрального клапану, покази до оперативного лікування.
7. Мітральний стеноз: гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційний діагноз, ступені мітрального стенозу, покази до оперативного лікування.
8. Мітральна вада серця з перевагою недостатності: гемодинаміка, клініка, діагностика, покази до протезування мітрального клапану, медико-соціальна експертиза.
9. Мітральна вада серця з перевагою стенозу; гемодинаміка, клініка, діагностика, ускладнення, покази до оперативного лікування, медико-соціальна експертиза.
10. Поєднана мітрально-аортальна вада серця: порушення гемодинаміки, клініка, діагностика, невідкладна допомога при гострій лівошлуночкової недостатності.
11. Недостатність трикуспідального клапану: гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційний діагноз.
12. Вроджені вади серця: дефект міжпередсердної перетинки, гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика з дефектом міжшлуночкової перетинки, покази до оперативного лікування.
13. Вроджені вади серця: дефект міжшлуночкової перетинки, гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика, покази до оперативного лікування.
14. Вроджені вади серця: тетрада Фалло, гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика з дефектом міжшлуночкової перетинки, покази до оперативного лікування.
15. Коарктація аорти: гемодинаміка, клініка, діагностика, диф. діагноз, покази до оперативного лікування.
16. Нейро-циркуляторна дистонія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
17. Міксоми серця: клініка, діагностика, диференційний діагноз, лікування.

18. Гіпертонічна хвороба: фактори ризику, класифікація, клініка, особливості лікування I стадії, профілактика.
19. Гіпертонічна хвороба: класифікація, фактори ризику, клініка, діагностика, диференційна діагностика гіпертонічної хвороби I стадії з нейроциркуляторною дистонією по гіпертензивному типу, особливості лікування.
20. Гіпертонічна хвороба: фактори ризику, клініка, рання діагностика, первинна та вторинна профілактика, диспансеризація, медико-соціальна експертиза.
21. Гіпертонічна хвороба: етіологія, патогенез, клініка особливості лікування II стадії захворювання, санаторно-курортне лікування.
22. Гіпертонічна хвороба: клініка III стадії, диференціальна діагностика з ендокринними гіпертензіями (хворобою Іценко-Кушинга, феохромоцитомою, хворобою Конна). Клінічна фармакологія антигіпертензивних препаратів.
23. Реабілітація хворих на гіпертонічну хворобу в амбулаторних умовах. Клінічна фармакологія антигіпертензивних препаратів.
24. Значення добового моніторування АТ для діагностики і лікування артеріальної гіпертензії.
25. Гіпертонічна хвороба: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, фактори ризику, диференціальна діагностика з симптоматичними нирковими гіпертензіями (при хронічному гломерулонефриті).
26. Ускладнення гіпертонічної хвороби: патогенез, клініка, діагностика набряку легень, особливості невідкладної допомоги при набряку легень, що виникла на фоні гіпертонічного кризу.
27. Гіпертонічні кризи: фактори ризику, сучасна класифікація, клініка, невідкладна допомога, профілактика, медико-соціальна експертиза.
28. Резистентна та злоякісна артеріальна гіпертензія.
29. Невідкладна допомога при неускладнених гіпертонічних кризах.
30. Артеріальні гіпотензії: класифікація, диференційний діагноз, лікування.
31. Синкопальні стани: класифікація, причини, надання допомоги на догоспітальному і госпітальному етапах.
32. Атеросклероз: етіологія, патогенез, клініка, фенотипування дісліпопротеїдемій, диференційне лікування, профілактика. Клінічна фармакологія гіполіпідемічних засобів.
33. ІХС: етіологія, патогенез, класифікація. Стабільна стенокардія: клініка, діагностика, лікування. Невідкладна допомога при стенокардії. Клінічна фармакологія нітратів і антагоністів кальцію. Немедикаментозні методи лікування.
34. Диференційна діагностика стенокардії з кардіалгіями, міжреберною невралгією, сухим плевритом, принципи лікування стенокардії. Невідкладна допомога при приступі стенокардії. Клінічна фармакологія бета-блокаторів.
35. Хірургічна реваскуляризація коронарних судин. Покази та протипокази до коронарографії.
36. Нестабільна стенокардія: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, диференційний діагноз з інфарктом міокарда, лікування.
37. Інфаркт міокарда: етіологія, патогенез, клінічні форми.
38. Гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST . Тактика ведення хворих. Невідкладна допомога.

39. Гострий коронарний синдром без елевачії сегмента ST . Тактика ведення хворих. Невідкладна допомога.
40. Особливості діагностики інфаркту міокарда задньої стінки лівого шлуночка.
41. Інфаркт міокарда: діагностика, принципи лікування інфаркту міокарда в гострому періоді, реабілітація. Клінічна фармакологія тромболітиків, антикоагулянтів і антиагрегантів.
42. Диференційна діагностика гострого коронарного синдрому і ТЕЛА, гастралгічної форми гострого періоду інфаркта і гострого панкреатиту.
43. Ранні ускладнення інфаркту міокарда: гостра серцева недостатність, клініка, діагностика, невідкладна допомога, прогноз, профілактика, реабілітація та медико-соціальна експертиза.
44. Ускладнення інфаркту міокарда. Кардіогенний шок: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика.
45. Інфаркт міокарда: принципи реабілітації в умовах поліклініки, диспансерний нагляд, медико-соціальна експертиза.
46. Перикардити: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування. Невідкладна допомога при тампонаді серця, покази до проведення пункції перикарда, методика.
47. Міокардити: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза.
48. Інфекційний ендокардит: етіологія, патогенез, клінічні форми, диференціальна діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза.
49. Кардіоміопатії: класифікація. Дилатаційна кардіоміопатія: клініка, діагностика, лікування, медикосоціальна експертиза. Диференційна діагностика з дифузним міокардитом, ексудативним перикардитом.
50. Кардіоміопатії: класифікація. Гіпертрофічна кардіоміопатія: клініка, діагностика, лікування, медикосоціальна експертиза.
51. Екстрасистолічна аритмія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ-діагностика, лікування, профілактика. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів I, II класів.
52. Парасистолія: причини, електрофізіологічні механізми, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
53. Синдроми та ЕКГ- феномени передчасного збудження шлуночків, клініка, діагностика, лікування.
54. Пароксизмальні тахікардії: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ і диференційна діагностика, етапи невідкладної допомоги при надшлуночкових пароксизмальних тахікардіях. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів I і II класів.
55. Пароксизмальні тахікардії: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ-діагностика, диференційна діагностика, етапи невідкладної допомоги при пароксизмальній шлуночковій тахікардії. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів III і IV класів.
56. Пароксизмальні тахікардії: класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика при пароксизмальних тахікардіях з розширеними шлуночковими комплексами. Невідкладна допомога при шлуночковій пароксизмальній тахікардії.

57. Фібриляція шлуночків: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, реанімаційні заходи, профілактика раптової смерті, фібриляції шлуночків.
58. Раптова зупинка кровообігу: патогенез, клініка, стадії, етапи серцево-легеневої реанімації. Дефібриляція: методика проведення, можливі ускладнення.
59. Фібриляція та тріпотіння передсердь: сучасна класифікація, клініка, діагностика, лікування персистуючої форми.
60. Фібриляція та тріпотіння передсердь: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, невідкладна допомога при пароксизмах фібриляції та тріпотіння передсердь. Покази та протипокази до кардіоверсії.
61. Фібриляція та тріпотіння передсердь: етіологія, патогенез, клініка, ЕКГ і диференційна діагностика, етапи невідкладної допомоги, лікування постійної форми, профілактика, медико-соціальна експертиза. Немедикаментозні методи лікування фібриляції та тріпотіння передсердь.
62. Хірургічне лікування злоскісних форм аритмій.
63. Блокади серця: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ-діагностика, диференційна діагностика, лікування. Невідкладна допомога при синдромі Морганьї-Адамса-Стокса. Немедикаментозні методи лікування порушень провідності.
64. Гостра серцева недостатність: етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика з бронхіальною астмою, невідкладна допомога, профілактика. Клінічна фармакологія периферичних вазодилататорів.
65. Хронічна серцева недостатність: етіологія, патогенез, класифікація Стражеско-Василенко з доповненнями Конгресу кардіологів України, клініка, діагностика.
66. Хронічна серцева недостатність: принципи лікування різних стадій. Клінічна фармакологія діуретиків, інгібіторів ангіотензинперетворюючого ферменту. Диференційна діагностика набрякового синдрому при серцевій недостатності та патології нирок та печінки.
67. Хронічна серцева недостатність: причини клініки та лікування ПА стадії. Клінічна фармакологія серцевих глікозидів. Глікозидна інтоксикація: клінічні симптоми, лікування, особливості лікування дігіталіс-індукованих аритмій серця, профілактика.
68. Немедикаментозні та хірургічні методи лікування хворих з ХСН та систолічною дисфункцією лівого шлуночка.
69. Реабілітація хворих з серцевою недостатністю в амбулаторних умовах. Клінічна фармакологія периферичних вазодилататорів.

Ревматологія

70. Ревматоїдний артрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, критерії діагностики, диференційний діагноз з ревматичним поліартритом, лікування, диспансеризація, медико-соціальна експертиза.
71. Ревматоїдний артрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз з остеоартрозом, реактивним артритом, системним червоним вовчаком, лікування, диспансеризація.

- 72.Ревматоїдний артрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, принципи лікування, реабілітація, диспансеризація.
- 73.Реактивний поліартрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Клінічна фармакологія нестероїдних протизапальних засобів.
- 74.Хвороба Рейтера. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Прогноз. Профілактика.
- 75.Подагра: етіологія, патогенез, клініка, критерії діагностики, диференційний діагноз з ревматоїдним артритом, остеоартрозом, принципи лікування.
- 76.Основні захворювання та стани, що супроводжуються болем у кінцівках та спині (анкілозивний спондилоартрит, остеоартроз, остеохондроз хребта). Алгоритм диференційної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються болем у кінцівках та спині. Первинна та вторинна профілактика.
- 77.Системний червоний вовчак: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, критерії діагностики, диференційна діагностика, лікування, покази до пульс-терапії, диспансеризація, вторинна профілактика.
- 78.Системна склеродермія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, диспансеризація, медико-соціальна експертиза, прогноз.
- 79.Системна склеродермія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика з ревматоїдним артритом, лікування..
- 80.Дерматоміозит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, диспансеризація, медико-соціальна експертиза.
- 81.Вузликовий поліартеріїт: патогенез, диференційна діагностика, тактика лікування.

Нефрологія

- 82.Гострий гломерулонефрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, ускладнення, лікування, профілактика.
- 83.Гострий гломерулонефрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза.
- 84.Хронічний гломерулонефрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, диспансеризація.
- 85.Хронічний гломерулонефрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційний діагноз з хронічним пієлонефритом, лікування, диспансеризація.
- 86.Гострі пієлонефрити: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика
- 87.Хронічний пієлонефрит: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз з гломерулонефритами, лікування, профілактика.
- 88.Сечокам'яна хвороба: причини, клініка, діагностика, лікування.
- 89.Гостре пошкодження нирок: клініка, діагностика, перебіг та інтенсивна терапія, покази до гемодіалізу.
- 90.Амілоїдоз нирок: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, ускладнення, лікування.

91. Диференційний діагноз нефротичного синдрому при хронічному гломерулонефриті та амілоїдозі нирок: діагностика та особливості перебігу.
92. Хронічна хвороба нирок: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лікування, покази до гемодіалізу. Уремична кома.

Практичні навички

1. Робота з хворим:
 - збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя;
 - збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та оцінювати зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочної залоз), обстежувати стан кістково-м'язової системи, суглобів;
 - обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легень);
 - обстежувати стан системи органів кровообігу (огляд і пальпація ділянки серця та судин, перкусія меж серця і аускультация серця та судин);
 - обстежувати стан органів травлення (огляд, перкусія, поверхнева і глибока пальпація);
 - обстежувати стан сечовидільної системи (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).
2. Виділити провідний клінічний симптом або синдром (Список 1)
3. Поставити вірогідний (попередній) або синдромний діагноз захворювання (Список 2).
4. Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).
5. Скласти план обстеження і обґрунтувати застосування кожного неінвазивного та інвазивного методу діагностики, що застосовують у клініці внутрішньої медицини.
6. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4).
7. Здійснювати диференціальну діагностику при основних симптомах і синдромах (Список 1).
8. Поставити клінічний діагноз (Список 2).
9. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (Список 2).
10. Визначити необхідний режим та дієту хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).
11. Визначити тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
12. Вести медичну документацію.

Внутрішні хвороби
(пульмонологія, фтизіатрія, клінічна імунологія та алергологія)

Пульмонологія

1. Пневмонії: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування позалікарняних пневмоній. Тактика вибору антибактеріальних препаратів.
2. Пневмонії: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування атипових пневмоній. Клінічна фармакологія макролідів. Диференційна діагностика кровохаркання при серцевій недостатності та пневмонії.
3. Госпітальні пневмонії: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика
4. Позалікарняні пневмонії: етіологія, патогенез, особливості клінічного перебігу, лікування. Клінічна фармакологія пеніцилінів.
5. Затяжний перебіг пневмоній: причини, особливості клініки та лікування, профілактика. Клінічна фармакологія фторхінолонів, цефалоспоринів. Особливості клініки абсцесу легень.
6. Затяжний перебіг пневмоній: причини, клініка, диференційний діагноз з раком легень, особливості лікування, профілактика, диспансеризація. Покази до комп'ютерної томографії.
7. Ускладнення пневмонії: причини, клініка. Клінічна фармакологія макролідів, пеніцилінів, цефалоспоринів.
8. Інфекційно-токсичний шок: патогенез, клініка, диференційна діагностика з іншими видами шоків, інтенсивна терапія, шляхи попередження.
9. Гострий бронхіт: етіологія, патогенез, фактори ризику, клініка, діагностика, лікування. Клінічна фармакологія відхаркуючих засобів.
10. Хронічне обструктивне захворювання легень: етіологія, патогенез, клініка, диференційний діагноз з бронхіальною астмою, лікування. Клінічна фармакологія бронхолітиків.
11. Хронічне обструктивне захворювання легень: класифікація (стадії та ступені важкості), клініка, лікування, реабілітація.
12. Хронічне обструктивне захворювання легень: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз з бронхіальною астмою, лікування, профілактика. Клінічна фармакологія холінолітиків, бетаагоністів.
13. Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, алергічний анамнез і тестування на алергію, сучасна класифікація, клініка, діагностика, медико-соціальна експертиза. Купування нападу ядухи при бронхіальній астмі. Диференційний діагноз задишки при гострій серцевій недостатності та нападі бронхіальної астми.
14. Диференційний діагноз ціанозу при хронічній серцевій недостатності та декомпенсованому легеневому серці.
15. Бронхіальна астма, причини, класифікація, клінічна характеристика стадій, невідкладна допомога при нападі ядухи, профілактика.
16. Бронхіальна астма: лікування в залежності від ступенів важкості. Купування нападів ядухи бронхіальної астми. Клінічна фармакологія бета-агоністів, метилксантинів та їх місце в ступеневій терапії.

- 17.Бронхіальна астма, важкий перебіг, причини, клінічна характеристика стадій, невідкладна допомога при приступі, профілактика.
- 18.Бронхоектатична хвороба: етіологія, патогенез, клініка, диференційний діагноз, лікування, покази до хірургічного лікування. Клінічна фармакологія цефалоспоринів I-II поколінь.
- 19.Плеврити: етіологія, патогенез, клініка, лікування, покази до проведення плевральної пункції, профілактика. Диференційна діагностика гідротораксу та ексудативного плевриту.
- 20.Легеневе серце: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика хронічного легеневого серця, принципи лікування, медико-соціальна експертиза.
- 21.Хронічне легеневе серце: визначення, причини, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медикосоціальна експертиза. Недостатність кровообігу, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування. Диференційна діагностика ціанозу при хронічній серцевій недостатності та некомпенсованому легеневому серці.
- 22.Тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, невідкладна допомога, лікування, профілактика.
- 23.Тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні синдроми, диференційна діагностика з інфарктом міокарда, невідкладна допомога, профілактика.
- 24.Пневмоторакс. Етіологія. Клінічні синдроми, диференційна діагностика, невідкладна допомога.
- 25.Легенева недостатність. Класифікація, причини, диференційна діагностика. Надання допомоги.
- 26.Враження органів дихання при ВІЛ-інфекції.
- 27.Респіраторний дистрес-синдром. Причини. Диференційна діагностика некардіогенного і кардіогенного набряку легень. Надання допомоги.

Фтизіатрія

- 28.Збудник туберкульозу: види, властивості. Поняття про персистенцію та реверсію мікобактерій туберкульозу.
- 29.Патогенез туберкульозу. Шляхи зараження та поширення мікобактерій в організмі людини.
- 30.Туберкульоз у пенітенціарній системі.
- 31.Сучасна клінічна класифікація туберкульозу.
- 32.Сучасні методи етіологічної діагностики туберкульозу.
- 33.Методи лабораторного виявлення мікобактерій туберкульозу (МБТ). Визначення хіміорезистентності МБТ та її клінічне значення.
- 34.Бактеріологічні методи діагностики туберкульозу. Забір харкотиння
- 35.Туберкулінодіагностика. Проба Манту з 2 ТО ППД-Л та оцінка її результатів.
- 36.Поняття про первинний і вторинний туберкульоз, особливості їх клінічного перебігу.
- 37.Ознаки активного і неактивного легеневого туберкульозу.
- 38.Первинний туберкульозний комплекс. Патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, наслідки.

- 39.Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Патогенез, клініка, диференціальна діагностика, діагностика, лікування, наслідки.
- 40.Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, наслідки.
- 41.Вогнищевий туберкульоз легень: патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування
- 42.Інфільтративний туберкульоз легень. Клініко-рентгенологічні варіанти інфільтратів. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
- 43.Гострий дисемінований туберкульоз легень. Патогенез, клініка (клінічні «маски»), діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
- 44.Підгострий і хронічний дисемінований туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
- 45.Міліарний туберкульоз. Патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, наслідки.
- 46.Туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
- 47.Казеозна пневмонія. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.
- 48.Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень. Патогенез, клініка (варіанти перебігу), діагностика, лікування, наслідки
- 49.Циротичний туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення.
- 50.Ускладнення фіброзно-кавернозного туберкульозу.
- 51.Ускладнення туберкульозу: кровохаркання, легенева кровотеча. Патогенез, діагностика, лікування, невідкладна допомога.
- 52.Легеневі кровотечі: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз з шлунковою кровотечею, невідкладна допомога.
- 53.Легенева кровотеча у хворих на туберкульоз – екстренна допомога.
- 54.Ускладнення туберкульозу: спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
- 55.Ускладнення туберкульозу: хронічне легеневе серце. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.
- 56.Туберкульозний плеврит (в тому числі емпієма плеври). Патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, наслідки.
- 57.Туберкульозний менінгіт. Патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, наслідки.
- 58.Ускладнення туберкульозу: амілоїдоз внутрішніх органів у хворих на туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.
- 59.Основні принципи і методи лікування хворих на туберкульоз легень.
- 60.Класифікація протитуберкульозних препаратів, стандарти лікування, побічна дія протитуберкульозних засобів.
- 61.Принципи хіміотерапії туберкульозу.
- 62.Складові раціональної хіміотерапії туберкульозу
- 63.Вимоги до схеми хіміотерапії туберкульозу.
- 64.DOTS-терапія хворих на туберкульоз. Основні принципи та завдання.
- 65.Система DOTS+ у лікуванні туберкульозу.
- 66.Стратегія DOTS у перспективі роботи сімейного лікаря.

67. Патогенетична та симптоматична терапія хворих на туберкульоз легень.
68. Сучасні методи хірургічного лікування туберкульозу легень.
69. Побічна дія протитуберкульозних препаратів, види, причини формування.
70. Хіміорезистентність МБТ до протитуберкульозних препаратів: моно-, мульти- і поліхіміорезистентність. Шляхи подолання.
71. Причини формування хіміорезистентного туберкульозу і шляхи його попередження.
72. Хіміопрофілактика туберкульозу.
73. Вилікування туберкульозу, критерії вилікуваності. Залишкові зміни та їх значення для виникнення рецидиву туберкульозу.
74. Прогноз, реабілітація та експертиза працездатності хворих на туберкульоз.
75. Основні епідеміологічні показники поширеності туберкульозу та їх оцінка.
76. Особливості епідемії туберкульозу в Україні. Причини несвоєчасного виявлення туберкульозу.
77. Організація боротьби з туберкульозом в Україні.
78. Джерела туберкульозної інфекції. Види туберкульозних вогнищ. Заходи, що проводяться у вогнищах туберкульозу.
79. Вогнища туберкульозної інфекції, їх класифікація. Заходи у вогнищах туберкульозної інфекції.
80. Робота у вогнищах туберкульозної інфекції по профілактиці та ранньому виявленню туберкульозу.
81. Масові (профілактичні) флюорографічні обстеження. «Обов'язкові» контингенти населення, які підлягають профілактичному обстеженню раз на рік.
82. Роль лікаря-терапевта у виявленні та лікуванні туберкульозу.
83. Соціальна та санітарна профілактика туберкульозу.
84. Санаторне лікування туберкульозу.
85. Особливості перебігу і лікування туберкульозу в осіб похилого і старечого віку.
86. Туберкульоз і СНІД. Особливості виявлення та лікування.
87. Туберкульоз і алкоголізм, наркоманії.
88. Особливості лікування хворих на туберкульоз з наявністю ВІЛ/СНІД.
89. Туберкульоз і вагітність.
90. Туберкульоз у поєднанні з ХНЗЛ, раком легень.
91. Туберкульоз у поєднанні з цукровим діабетом, пептичною виразкою шлунку та дванадцятипалої кишки.

Клінічна імунологія та алергологія.

92. Вторинні імунодефіцитні стани: діагностика та лікування.
93. Імунотропні засоби, класифікація, засоби індивідуалізації, шляхи застосування.
94. Імунокорекція: види, методи, принципи та покази для призначення.
95. Специфічна імунотерапія при алергічних захворюваннях.
96. Полінози: види. Методи діагностики, профілактики та лікування.
97. Кропив'янки: види. Набряк Квінке. Методи діагностики та лікування.
98. Медикаментозна алергія. Діагностика та профілактика. Анафілактичний шок, невідкладна допомога при ньому.

99. Ангіоневротичний набряк. Невідкладна допомога.
100. Аспіринові астма. Діагностика та профілактика.
101. Шкірні прояви медикаментозної хвороби. Визначення. Етіологія. Патогенез. Синдром Лайєла. Багатоформна ексудативна еритема (токсико – алергічна форма). Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Профілактика. Лікування.

Практичні навички

1. Робота з хворим:

- збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя;
- збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та оцінювати зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочної залози), обстежувати стан кістково-м'язової системи, суглобів;
- обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легень);
- обстежувати стан системи органів кровообігу (огляд і пальпація ділянки серця та судин, перкусія меж серця і аускультация серця та судин);
- обстежувати стан органів травлення (огляд, перкусія, поверхнева і глибока пальпація);
- обстежувати стан сечовидільної системи (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).

2. Виділити провідний клінічний симптом або синдром (Список 1)

3. Поставити вірогідний (попередній) або синдромний діагноз захворювання (Список 2).

4. Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).

5. Скласти план обстеження і обґрунтувати застосування кожного неінвазивного та інвазивного методу діагностики, що застосовують у клініці внутрішньої медицини.

6. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4).

7. Здійснювати диференціальну діагностику при основних симптомах і синдромах (Список 1).

8. Поставити клінічний діагноз (Список 2).

9. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (Список 2).

10. Визначити необхідний режим та дієту хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).

11. Визначити тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.

12. Вести медичну документацію.